

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Regeringen
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2014-02-26
KN 2014/977

Delredovisning av regeringsuppdraget att inrätta en verksamhet för internationellt kulturutbyte på musikområdet

I regleringsbrevet 2012-2014 gav regeringen Konstnärsnämnden i uppdrag att utveckla en struktur för internationellt kulturutbyte på musikområdet. Regeringen anslog 2 000 000 kr per år för ändamålet. Uppdraget lyder i sin helhet:

Internationellt kulturutbyte på musikområdet

Konstnärsnämnden ska utveckla en verksamhet för internationellt kulturutbyte på musikområdet som bygger på erfarenheterna från Iaspis och Internationella dansprogrammet. Arbetet ska ske efter samråd med berörda aktörer.

Konstnärsnämnden ska lämna en slutlig redovisning den 1 mars 2015. En delredovisning ska lämnas den 1 mars 2014.

Uppdragets ramar beskrivs i Budgetpropositionen för 2012¹ och utgår från Konstnärsnämndens budgetunderlag för 2012-2014 som anger att verksamheten i första hand fokuserar på komponisterna. Anledningen är bl.a. att upphovspersonerna inom musiken saknar stödformer, som andra grupper inom musiken har, för att utöka sina internationella kontakter. En delredovisning lämnades till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) den 15 oktober 2012 (KN 2012/6878).

Under 2012 planerades och initierades verksamheten. Vid nämndens första styrelsemöte för året, 2012-02-17, presenterades uppdraget för styrelsen och styrelsen beslöt att utöka budgeten för internationellt kulturutbyte inom musikområdet som fördelas efter ansökan med 1 000 000 kr.

Konstnärsnämndens styrelse antog 2013-05-27 en strategi för nämndens internationella arbete ([bilaga 1](#)). Under 2013 har KIM:s egna verksamhet kommit igång med vistelsestipendier och internationella samverkansprojekt. KIM har upprättat en handlingsplan för verksamheten 2014 som antogs av Konstnärsnämndens styrelse 2014-02-17 ([bilaga 2](#)). Förutom de stipendier för residens och samverkansprojekt som nämns nedan, ska KIM också under 2014 förbättra informationen om programmet på hemsidan och på andra sätt.

¹ Proposition 2011/12:1 Utgiftsområde 17

Uppdrags- och måldokument

Till nämndens styrelsemöte 2012-05-29 förelåg ett förslag till uppdrags- och måldokument med beslutsordning för det internationella musikprogrammet (bilaga 3) som styrelsen antog.

Målsättningen ska vara att stärka konstnärernas egna nätverk och möjligheter att skapa egna långsiktigt hållbara internationella kontakter. Musikprogrammet är reducerat i sitt omfång i jämförelse med bild- och formprogrammet, Iaspis, och dansprogrammet, KID, pga. omfattningen av medel och den kortare projektperioden. Egna residens för utländska konstnärer, information om konstområdet inklusive expertbesök samt egen programverksamhet saknas.

Syfte

Konstnärsnämndens Internationella musikprogram (KIM) syftar till att skapa, utveckla och fördjupa komponisternas kontakter med utländska institutioner, enskilda professionella företrädare som exempelvis agenter, producenter och kritiker, med kollegor, publik och marknader och därigenom bidra till konstnärlig fördjupning och förbättrade arbets- och inkomstmöjligheter.

Verksamhetsformer

- *Internationellt kulturutbyte – stipendier*
Det viktigaste medlet för att utveckla kontakter är det direkta ekonomiska stödet till komponister som erbjudits arbets- eller studiemöjligheter utomlands. Det kan även ske genom bidrag till initiativ från i Sverige verksamma konstnärer som vill bjuda in utländska kollegor för samarbeten.
- *Längre arbetsvistelser utomlands*
Genom att erbjuda längre studio/arbetsvistelser i utlandet i samarbete med framstående institutioner eller organisationer bidrar programmet till en fördjupad kontakt med konstområdet i respektive land. Programmet ska även initiera och stödja arbetsvistelser för internationella konstnärer i Sverige, i första hand med institutioner och organisationer av betydelse för landets komponister.
- *Internationella samverkansprojekt*
Programmet ska samarbeta med organisationer och strukturer inom området för att genomföra projekt som ökar konstnärernas internationella nätverk och långsiktigt hållbara kontakter. Denna del av programmet kan även göras tillgänglig för en större krets än enbart komponister. När så är fallet kan det ske i samarbete med institutioner som har ett uttalat publikt uppdrag.

Genomförande

Internationellt kulturutbyte 2012

Under 2012 erhöll komponisterna 49 % av totalt 2 508 400 kr som fördelades till internationellt kulturutbyte inom musikområdet. Av totalt 199 bifall tilldelades 98 stipendier och resebidrag upphovspersoner i form av komponister och konstnärer med dubbel verksamhet som både upphovsperson och musiker.

Bland de konstnärer som fått bidrag finns till exempel komponisten Lina Järnegård (Göteborg) för resa till *Tzvil Meudcan Summercourse and festival 2012* i Israel för att tillsammans med sju andra internationella komponister skriva musik för Ensemble Ictus (Belgien), Ensemble musikFabrik (Tyskland), Ensemble Recherche (Tyskland) och Ensemble Nikel (Israel).

Komponisten Pavol Simai (Djursholm) för medverkan med ett av hans orkesterverk i den internationella musikfestivalen *Bratislavské Hudobné Slávnosti* i Slovakien. Musikerna och komponisterna Lisa Nordström (Göteborg) och Michala Østergaard-Nielsen (Köpenhamn) deltog i *Music Docs*, Kuba, som bland annat organiseras av kulturorganisationen Retazos i Havanna.

Musiker och komponist Emma Reid (Järna) fick bidrag för att bjuda in och arbeta med musikerna Lucy Deakin, John Dipper och Miranda Rutter, samtliga från Storbritannien.

Komponisten Hanna Hartman (Berlin) fick stöd för ett gästspel på festivalen *International Festival of Music and New Technologies Visiones Sonoras* i Mexico.

Internationellt kulturutbyte 2013

Under 2013 erhöll komponisterna 64 % av de totalt 3 022 000 kr som fördelades till internationellt kulturutbyte inom musikområdet. Av totalt 234 bifall tilldelades 137 stycken, 59 %, stipendier och resebidrag till upphovspersoner i form av komponister och konstnärer med dubbel verksamhet som både upphovsperson och musiker.

Bland de konstnärer som fått bidrag finns till exempel komponisten Miklós Maros (Stockholm) för att delta på två jubileumskonserter i de tyska städerna Aachen och Berlin som hyllar hans 40-åriga konstnärskap med konserter av den tyske pianisten Moritz Ernst.

Musikern och komponisten Celia Linde (Malmö) fick ett bidrag för att bjuda in gitarristen Carlos Barbosa-Lima från Puerto Rico, för att göra en turné på 10 konserter.

Komponisten Weiwei Jin (Linköping) fick ett bidrag för att bygga ut sin komposition *Nuo* för piano och elektroakustiska ljud tillsammans med pianist Jingwen Tu i New York, USA.

Musikern och komponisten Jesper Jarold fick bidrag för en arbetsvistelse i Bhutan där han spelade med lokala musiker, besökte festivaler och genomförde workshops om datorgenererad musik.

Komponisten Axel Olle Sigurd Andersson och jojkaren Simon Marainen fick ett bidrag för att tillsammans resa till *Shanghai Art Festival*, i Kina för att musicera med den kinesiske musikern och komponisten Xiao He. Detta som en del av *Sami Chinese Project*, ett samarbete mellan TAO Dance Theater, Shanghai och NorrlandsOperan som resulterade i en föreställning i samband med invigningen av Umeå Kulturhuvudstadsår.

Arbetsvistelser utomlands

För de längre arbetsvistelserna har nämnden genomfört en omfattande genomlysning av relevanta platser och institutioner/organisationer i världen som kan vara av intresse för olika genrer inom musiken. Arbetet har skett i samråd med komponisternas organisationer. Arbetsvistelserna ska vara hållbara över tid och kunna ingå som ett permanent stipendium inom ett framtida permanentat musikprogram. Ett stort antal pilotprojekt prövas/har prövats och utvärderas under 2014.

Myndigheten har för närvarande inlett samverkansprojekt med *Coastal Jazz and Blues festival* i Vancouver, Kanada, med *The House of Songs* i Austin (TX), USA, med *Sodobade* i Dakar, Senegal, med *Ensemble Kwartludium* i Gdańsk, Polen, med *Sinfonietta Riga* i Riga, Lettland och med *Ensemble Recherche* i Freiburg, Tyskland.

Med start 2014 kommer 11 etablerade komponister som fått ett vistelsestipendium vardera, verka som testpiloter under en till två månader för att på plats utvärdera kvaliteten på de platser som prioriterats. Komponisterna/musikerna får utöver möjligheten att utveckla sitt eget konstnärskap, i uppdrag att skriftligt redovisa residensets möjligheter och begränsningar, såväl konstnärligt, praktiskt som socialt.

Vistelser i Sverige

Det internationella musikprogrammet har även som mål att initiera och stödja arbetsvistelser för internationella konstnärer i Sverige, i första hand med institutioner och organisationer av betydelse för landets komponister.

Som ett första försök har ett samarbete inletts med Visby Internationella Tonsättarcentrum, där under kommande år nio stycken utländska komponister bjuds in till Sverige och tillsammans med centret under två avslutande dagar i Stockholm anordnar möten med musikbranschen innan hemresan, som en final på deras konstnärliga vistelse i Sverige.

Som en följd av arbetet med att utveckla internationella residens har också utvecklats ett nationellt residens för i Sverige verksamma komponister vid Studio Acousticum i samverkan med Piteå kommun. Konstnärsnämnden bidrar med vistelsestipendiet och del av koordineringskostnader. Medel för detta tas från arbetsstipendier inom musiken, och räknas således inte till medlen för internationellt kulturutbyte. Piteå kommun och regionen bidrar med personella, rumsliga och tekniska resurser för att komponisten ska få möjlighet att utveckla och fördjupa sitt konstnärskap.

Under 2014 kommer en etablerad komponist som fått ett vistelsestipendium, verka som testpilot under två månader för att komponera musik samtidigt som möjligheten för en sökbar residensverksamhet i Piteå utvärderas.

Internationella samverkansprojekt

I samverkan med de större organisationerna för komponister har nämnden genomfört internationella samverkansprojekt, som stärker komponisternas möjlighet till skapande och konstnärliga utveckling. Det kan vara ett institutionellt samarbete eller inom det civila samhället.

Projekt har genomförts med Jazzfestivalen i Umeå, GAS-festivalen i Göteborg, festivalen Sound of Stockholm samt med Tonsättarcentrum på Gotland. Under 2014 genomförs bl.a. samverkan med MADE-festival, Umeå Open och Umefolk festivalen, samtliga i Umeå, samt ett långsiktigt samarbete med Piteå kommun och Acusticum gällande ett nationellt kompositionsresidens.

Ekonomisk redovisning

KIM startade 2012 med att kraftfullt öka medlen för att fördela fler stipendier och bidrag till internationellt kulturutbyte samt upprätta uppdrags- och måldokument. Under 2013 kom den egna verksamheten igång.

Antal kulturutbyten, vistelser och projekt samt totala kostnader i kronor för Internationella musikprogrammet 2011-2013.

	2011			2012			2013		
Internationellt kulturutbyte	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Internationellt kulturutbyte (beviljat)	48	104	152	78	121	199	85	149	234
Totalt internationellt kulturutbyte	471 000	935 000	1 406 000	1 037 600	1 470 800	2 508 400	1 129 000	1 893 000	3 022 000
Vistelser i utlandet ¹							4	8	12
							240 000	600 000	840 000
Vistelser i Sverige ²							4	5	9
							60 000	75 000	135 000
Internationella samverkansprojekt ³							4	4	8
							92 500	92 500	185 000
Förvaltningskostnader									250 000
Summa									
Antal stipendier och bidrag							97	166	263
Belopp (förvaltningskostnad ej inräknad)							1 521 500	2 660 500	4 182 000
Sammanlagda kostnader									4 432 000

¹ Inkluderar kostnader för stipendier, resor, lokaler och omkostnader

² Inkluderar kostnader för resor och boende

³ Inkluderar kostnader för stipendier, resor och omkostnader

Intern organisation

Eftersom programmet drivs som ett treårigt projekt och med mindre ekonomiska resurser än de internationella programmen inom bild och form respektive dans, har nämnden valt att hantera musikprogrammet inom kansliets befintliga struktur och har inte kunnat avsätta resurser för att anställa någon extra personal för detta. För samtliga personal- och förvaltningskostnader budgeterades 250 000 kr för 2013 och 2014. Inga förvaltningskostnader togs ut 2012. I jämförelse budgeteras personal- och förvaltningskostnader för det internationella dansprogrammet för 2014 till ca 1 400 000 kr.

Information

Konstnärsnämnden informerar kontinuerligt andra berörda myndigheter och organisationer om arbetet, bl.a. genom SIM-arbetsgruppen. Information om KIM har givits direkt till områdets konstnärer via webb, nyhetsbrev och vid informationsmöten riktade till musikens konstnärer. Valet av projekt och inte minst att vissa komponister utsetts till piloter för vistelser i utlandet har stort uppmärksamhetsvärde och ger programmet en tydlig gestalt.

Måluppfyllelse

Konstnärsnämndens internationella musikprogram har under projektperioden nått totalt 264 komponister/musiker med direkt stöd i form av internationellt kulturutbyte, vistelsestipendier och samverkansprojekt.

I Sverige verksamma konstnärer har idkat utbyte i alla världsdelar. Antalet beslutade internationella kulturutbyten inklusive vistelsestipendier och samverkansprojekt har från 2011 till 2013 ökat med 42 %. Antalet kvinnor som beviljats internationellt kulturutbyte har ökat med 51 % under perioden.

Skriftliga utvärderingar av samverkansprojekten har ännu inte kommit in i någon omfattning. Från GAS-festivalen i Göteborg lyfter man fram kvaliteten på mötena mellan svenska och utländska komponister i ett professionellt sammanhang och att de utländska komponisterna även kommer att fungera som ambassadörer för sina svenska kollegor.

Ann Larsson

Direktör

Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Bilaga 12. 2013-05-27

Konstnärsnämndens styrelse

Stockholm 2013-05-22
Dnr KN 2012/9298

STRATEGI FÖR KONSTNÄRSNÄMNDENS INTERNATIONELLA ARBETE 2013 - 2015.

1. Bakgrund

Internationalisering och globalisering är några av de viktigaste faktorerna som präglat utvecklingen under de senare decennierna. Alla delar av samhället påverkas av dessa två begrepp; politik, ekonomi, företag, offentliga institutioner, forskning, kulturliv och inte minst medborgarna själva.

För områden som kultur, utbildning och forskning har de internationella kontakterna skapat nya förutsättningar. Det svenska kulturlivet som helhet har i hög grad breddats och blivit mer internationellt. Bland många nya svenskar finns kulturutövare som vidgar det kulturella spektrumet. Sveriges medlemskap i EU har radikalt förändrat förhållandet till omvärlden och inneburit stora förändringar för kulturområdet.

2. Utgångspunkter

I *Tid för kultur*, Regeringens proposition 2009/10:3, formuleras de nya nationella kulturpolitiska målen. Internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan utgör viktiga medel för att förverkliga de kulturpolitiska mål som med yttrandefriheten som grund ska göra kulturen till en dynamisk, utmanande och obunden kraft i samhället. Myndigheterna inom kulturområdet ska därför prioritera en fortsatt utveckling av internationellt samarbete. Det betyder bland annat att myndigheterna aktivt ska arbeta med kulturfrågor inom exempelvis EU, Unesco och i det nordiska samarbetet. Vägledande för det internationella arbetet ska vara de mål som lyfts fram nationellt. Regeringen pekar vidare på behovet av stöd till nationella arenor för internationellt och interkulturellt utbyte och att myndigheterna bör samverka mellan politikområdena. Nämndens internationella verksamhet styrs av målen inom kulturpolitiken. Internationella kontakter är viktiga för alla myndigheter. Kulturen är en

viktig del av t.ex. det internationella arbetet inom utrikespolitiken och då speciellt inom biståndspolitiken och arbetet med Sverigebilden, men även inom diplomatin. Ett allt viktigare område är de kulturella och kreativa näringarna inom närings- och handelspolitiken.

Internationellt utbyte inom kulturområdet har i hög grad utvecklats från kontaktskapande till mer djupgående samarbeten och skapande av långsiktiga internationella nätverk.

3. Konstnärsnämndens internationella uppdrag

Konstnärsnämnden ska enligt instruktion och regleringsbrev i sin verksamhet integrera internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan.

Konstnärsnämnden har sedan länge en omfattande internationell verksamhet. Från och med budgetåret 1990/91 avsatte regeringen en särskild anslagspost för stöd till enskilda konstnärers deltagande i internationellt kulturutbyte. Myndigheten har alltså från 1991 aktivt stött internationellt kulturutbyte inom bild och form, musik, teater, dans och film. Iaspis, det internationella programmet för bild- och formkonstnärer etablerades av nämnden 1996. 2006 gavs nämnden i uppdrag att utveckla formerna för internationellt utbyte för formområdet inom Iaspisprogrammet och att forma ett eget internationellt program för dansområdet. År 2012 fick nämnden uppdraget att utveckla ett treårigt internationellt program inriktat mot komponister inom musikområdet. Nämndens arbete med konstnärspolitisk analys och bevakning av konstnärernas ekonomiska och sociala situation görs i förhållande till en omvärldsanalys. Regeringen har också givit nämnden i uppdrag att representera Sverige i EU-samarbetet och i det nordiska samarbetet. De internationella aspekterna inom nämndens verksamhet har därmed på kort tid vuxit både i bredd och betydelse.

4. Mål

Ett internationellt och interkulturellt perspektiv präglar all verksamhet genom att Konstnärsnämnden

- stärker och fördjupar konstnärernas egna internationella kontakter
- i sin egen internationella verksamhet samverkar med andra myndigheter och organisationer i Sverige
- utvecklar kontakter och samarbete med myndigheter och organisationer med liknande uppdrag i andra länder
- utformar sitt stöd till konstnärers internationella utbyten med sikte på konstnärlig utveckling och förbättrade arbets- och inkomstmöjligheter
- är pådrivande för att ge konstnärer en större roll i Sveriges internationella utvecklingssamarbete
- gör sina internationella erfarenheter och kontakter tillgängliga
- utvärderar och fortlöpande anpassar formerna för stödet.

4.1 Omvärldsanalys

Alla myndigheter måste arbeta med att förstå sitt sammanhang för att kunna utföra sitt uppdrag. Omvärldsanalysens betydelse har ökat, bland annat som en följd av att den verklighet som myndigheterna verkar i allt mer påverkas av förhållanden utanför landets gränser, till exempel genom EU-samarbetet. Konstnärsnämnden har som ett av sina uppdrag att hålla sig underrättad om konstnärernas ekonomiska och sociala förhållanden, ett uppdrag som även ska utföras i ett internationellt sammanhang, i nära kontakt med myndigheter och organisationer utomlands med liknande uppdrag i internationella nätverk. Det regelbundna utbytet av ny kunskap om villkoren för konstnärer i andra länder ger viktiga impulser till den svenska konstnärspolitiken.

Samarbete är också grunden för att kunna jämföra förhållanden i olika länder och utveckla den egna verksamheten. Nämnden ska därför närvara i de relevanta sammanhang och nätverk där kunskap om villkoren för konstnärlig verksamhet presenteras och diskuteras.

4.2 Samverkan

Det internationella arbetet bör ske i samverkan med andra myndigheter. Kontakterna med Kulturrådet är särskilt viktiga eftersom de båda myndigheterna har angränsande uppdrag.

Nämnden ska ytterligare utveckla sina kontakter med utlandsmyndigheterna och de utsända kulturråden.

Det internationella arbetet bör även ske i samverkan med regional och kommunal nivå samt med de olika konstområdena, dvs med den civila sektorn.

Konstnärsnämnden ska stärka utbytet med sina motsvarigheter i de nordiska länderna och med viktigare utländska motsvarigheter till Konstnärsnämnden i övriga delar av världen.. Samverkan inom ramen för EU och internationella organisationer som samlar kulturmyndigheter ska vara ett bärande inslag i nämndens institutionella samverkan med utlandet.

4.3 Interkulturellt utbyte

I Konstnärsnämndens verksamhet ska interkulturellt utbyte och samverkan vara en integrerad del av det internationella arbetet men också en integrerad del av det nationella arbetet. Nämnden ska utveckla en särskild strategi på det här området.

4.4 Utvecklingssamarbeten

Kulturen är en allt viktigare del inom diplomati och utvecklingssamarbete. I många länder med svaga demokratiska traditioner är just kultursamarbeten viktiga för den demokratiska utvecklingen. En offentlig struktur för kulturen är också en viktig del av samhällsbygget. I länder med svaga eller obefintliga institutioner kan utveckling av och främjandet av en utominstitutionell konst- och kultursektor, ofta i form av kulturella och kreativa näringar, utgöra en avgörande möjlighet för konstens överlevnad, men också komma att utgöra en del av ett lands ekonomiska utveckling. Kultursamarbeten på individnivå kan vara särskilt effektiva och angelägna i länder där Sverige av politiska skäl avstår från djupare institutionell samverkan. Nämnden ska därför prioritera att lyfta fram konstnärernas roll i internationella utvecklingssamarbeten och utveckla ett närmare samarbete med SIDA i detta syfte.

4.5 Stöd till konstnärers internationella verksamhet

Konstnärsnämndens internationella stöd för de enskilda konstnärerna syftar till att skapa, utveckla och fördjupa deras kontakter med utländska institutioner, enskilda professionella företrädare, med kollegor, publik och marknader och därigenom bidra till konstnärlig fördjupning och förbättrade arbets- och inkomstmöjligheter. Nämnden fortsätter att ge stödet till konstnärers internationella utbyte hög prioritet och utvecklar dess former i takt med att behoven förändras. Stipendier och bidrag direkt till enskilda konstnärer för deras egna initiativ till internationellt utbyte

och deltagande i internationella projekt i Sverige och utomlands ska utgöra grunden i detta arbete.

Nämndens stipendier ska erbjuda stöd i liknade former inom samtliga konstområden om inte annat är motiverat. Vägledande för valet av arenor där stöd kan utgå är i första hand de förväntade effekterna för de berörda konstnärerna.

Nämnden ska inom konstområdena bild och form, musik och dans driva internationella program och utveckla egna initiativ för att främja internationellt utbyte och samverkan för konstnärer. Formerna ska anpassas till områdenas förutsättningar och behov. Arbetet ska i stor utsträckning skapas i samarbete med andra aktörer och långsiktigt inriktas på att utveckla infrastruktur och kompetens kring internationella utbyten och samverkan inom konstområdena. Nämnden ska med sin egen verksamhet stödja vad som görs av områdenas egna aktörer och undvika att konkurrera där andra redan skapar arenor eller sammanhang för internationell samverkan.

För att vidga möjligheterna till internationella utbyten ska nämnden sprida kunskap om de möjligheter till utbyten som finns vid sidan av dem som nämnden aktivt arbetar med.

Nämnden ska informera om förutsättningar och villkor för konstnärligt arbete i syfte att underlätta för svenska konstnärer att verka i andra länder och för utländska i Sverige.

4.6 Information

Nämnden ska regelbundet informera externt om de olika delarna av sin internationella verksamhet. Nämndens webbsida ska innehålla relevant information på flera språk. Den kunskap som nämnden har och de kontakter som utvecklas i de internationella sammanhang som nämnden verkar i, är av värde också för andra. Det kan gälla kunskap om andra länders kultur- och konstnärspolitik, arbetsvillkoren för konstnärer eller intressanta nätverk och platser för konstnärligt utbyte. De rapporter som nämnden gör ska i lämpliga fall översättas och spridas internationellt som viktiga bidrag till områdets kunskapsuppbyggnad.

De internationella stipendierna ger många viktiga erfarenheter och intryck som nämnden bör ge större spridning. Den stora bredden i konstnärernas utländska kontakter och det faktum att de helt bygger på konstnärers egna behov gör det extra angeläget att nämnden fortsätter att utveckla formerna för att återföra stipendiaternas erfarenheter till i första hand deras kollegor.

4.7 Uppföljning och utvärdering

Formerna för stipendier och bidrag har skapats och utvecklats under lång tid och fortlöpande följts upp internt i de enskilda fallen genom de redovisningar som varje stipendiat gör.

Viktiga delar av det internationella arbetet utgörs av egen verksamhet där nämnden tar egna initiativ till att skapa plattformar för utbyten utomlands eller i Sverige. Den egna verksamheten ska fortlöpande och i lämpliga former utvärderas för att styrelse och ledning ska ha möjlighet att följa upp hur programmen bidrar till att skapa fler och fördjupade internationella kontakter för de svenska konstnärerna och leder till konstnärlig fördjupning och eller förbättrade arbets- och inkomstmöjligheter.

Utvärderingar av det internationella arbetet är av stort internationellt intresse, då bristen på liknande utvärderingar inom det europeiska samarbetet är påfallande liksom i medlemsstaternas nationella arbete med internationellt kulturutbyte och mobilitet. Nämndens utvärderingar bör därför göras tillgängliga i större internationella fora.

4.8 Ansvar och genomförande

Styrelsen ansvarar för att strategin läggs fast. Myndighetschefen ansvarar tillsammans med kansliet för att strategin genomförs, att handlingsplaner för det internationella arbetet tas fram och att underlag skapas i form av uppföljning och rapportering som krävs för att strategin ska kunna följas upp och utvecklas.

I nämndens årliga verksamhetsplan och de olika handlingsplanerna beslutar styrelsen hur verksamheten på kortare sikt ska genomföra strategin genom att ta ställning till verksamhetsmål, policy, budget och prioriteringar.

Strategin skall integreras i hela nämndens verksamhet och gäller för nämndens samtliga beslutande och beredande grupper samt kansli.

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Konstnärsnämndens styrelse

Bilaga 19

Till dagordning 2014-02-17

Dnr KN Adm 2014/4

HANDLINGSPLAN FÖR KONSTNÄRSNÄMNDENS INTERNATIONELLA MUSIKPROGRAM 2014

Musikprogrammets handlingsplan är en del av Konstnärsnämndens Verksamhetsplan för 2014. Verksamhetsplanen och handlingsplanerna beslutas av Konstnärsnämndens styrelse.

Handlingsplanen behandlar Konstnärsnämndens internationella musikprogramms verksamhet i fråga om internationellt kulturutbyte, längre arbetsvistelser, internationella samverkansprojekt, samverkan samt utvärdering och uppföljning. Stipendier och bidrag behandlas i en separat handlingsplan.

BAKGRUND

I regleringsbrevet för 2014 anslår regeringen för tredje året 2 000 000 kr att användas för utvecklingen av en struktur för internationellt kulturutbyte på musikområdet. Arbetet ska ske efter samråd med berörda aktörer.

Uppdragets ramar beskrivs i regeringens budgetproposition för 2012 och utgår från Konstnärsnämndens budgetunderlag för 2012-2014, som anger att verksamheten i första hand fokuserar på komponisterna. Uppdraget ska delredovisas den 1 mars 2014 och slutredovisas den 1 mars 2015.

UTGÅNGSPUNKTER

Konstnärsnämndens styrelse beslutade den 29 maj 2012 (protokoll 2012:2) om ett uppdrags- och måldokument, samt en beslutsordning för det internationella musikprogrammet.

Styrelsen antog den 27 maj 2013 en strategi för sitt internationella arbete. (protokoll 2013:2)

Konstnärsnämndens Internationella musikprogram (KIM) syftar till att genom arbetsvistelser och internationella samarbetsprojekt, skapa, utveckla och fördjupa komponisternas kontakter med utländska institutioner, enskilda professionella företrädare som exempelvis agenter, producenter och kritiker, med kollegor, publik och marknader och därigenom bidra till konstnärlig fördjupning och förbättrade arbets- och inkomstmöjligheter.

Kansliet har under det andra året förstärkt bidraget för internationellt kulturutbyte med hälften av anslaget, då egeninitierat kulturutbyte är en väsentlig del av det internationella programmet. Av det totala internationella kulturutbytet har komponisterna erhållit 59 % av medlen som fördelats.

Då samtliga internationella medel på musikområdet sammanförs i programmet, är det först och främst den utåtriktade delen, med arbetsvistelser och samarbetsprojekt, som fokuserar på komponister.

INTERN ORGANISATION

Eftersom programmet drivs som ett treårigt projekt och har mindre ekonomiska resurser än de internationella programmen inom bild och form respektive dans, hanteras musikprogrammet inom projektperioden med befintliga personalresurser, en situation som anstränger myndighetens resurser till det yttersta.

INTERNATIONELLT KULTURUTBYTE

Nämndens uppfattning är att det är viktigt att ställa konstnärernas egna initiativ i fokus och därför avsätts hälften av reformmedlen för att förstärka och utveckla formerna för stöd inom ramen för internationellt kulturutbyte. Att möjliggöra utbyten, där komponister som erbjudits arbets- eller studiemöjligheter utomlands via egna kontakter, prioriteras högt. Utbytet kan även ske genom bidrag till initiativ från i Sverige verksamma konstnärer som vill bjuda in utländska kollegor för samarbeten. Då direktstödet är centralt för KIM, ska arbete med att utveckla stödformen och hitta sätt att bättre ta vara på och nyttiggöra de erfarenheter som görs genom dessa utbyten prioriteras.

LÄNGRE ARBETSVISTELSER

Vistelser utomlands

Mål: Genom att erbjuda längre studio/arbetsvistelser i utlandet i samarbete med framstående institutioner eller organisationer bidrar programmet till en fördjupad kontakt med konstområdet i respektive land.

En geografisk avgränsning av programmets fokuspunkter har genomförts och pilotprojekt har initierats.

Myndigheten har för närvarande inlett samverkansprojekt med *Coastal Jazz and Blues festival* i Vancouver, Kanada, med *The House of Songs* i Austin (TX), USA, med *Sodobade* i Dakar, Senegal, med *Ensemble Kwartludium* i Gdańsk, Polen, med *Sinfonietta Riga*, i Riga, Lettland och med *Ensemble Recherche* i Freiburg, Tyskland.

Med start 2014 kommer 11 etablerade komponister som fått ett vistelsestipendium vardera, verka som testpiloter under en till två månader för att på plats utvärdera kvaliteten på de platser som prioriterats. Komponisterna/musikerna får utöver möjligheten att utveckla sitt eget konstnärskap, i uppdrag att skriftligt redovisa residensets möjligheter och begränsningar, såväl konstnärligt, praktiskt som socialt.

Vistelser i Sverige

Mål: Programmet skall även initiera och stödja arbetsvistelser för internationella konstnärer i Sverige, i första hand med institutioner och organisationer av betydelse för landets komponister.

Programmet ska även initiera och stödja arbetsvistelser för utländska konstnärer i Sverige, i första hand i samarbete med institutioner och organisationer av betydelse för landets komponister. Inledningsvis har ett samarbete inletts med *Visby Internationella Tonsättarcentrum*. Under 2014 bjuds nio komponister in till Sverige och tillsammans med centret anordnas under två avslutande dagar i Stockholm möten med kollegor innan hemresan, som en final på deras konstnärliga vistelse i Sverige.

Den påbörjade diskussionen med *Kultur i Väst* om en framtida internationell residensverksamhet i Göteborg ska fullföljas.

INTERNATIONELLA SAMARBETSPROJEKT

Mål: Programmet skall samarbeta med befintliga organisationer och strukturer inom området för att genomföra projekt som ökar konstnärernas internationella nätverk och långsiktigt hållbara kontakter. Denna del av programmet kan även göras tillgänglig för en större krets än enbart komponister. När så sker kan det ske i samarbete med institutioner som har ett uttalat publikt uppdrag.

I samverkan med olika festivaler och arrangemang bjuds utländska komponister in att delta och nätverka för att förstärka komponistens närvaro och betydelse i den enskilda festivalen.

2014 genomförs redan beslutade internationella samverkansprojekt med *Umefolk festivalen*, *Umeå Open* och *MADE festivalen*.

Mål: Programmet prioriterar festivaler med svenskt eller skandinaviskt fokus och i samarbete med dessa tillföra internationella dimensioner och kunskaper.

SAMVERKAN

Mål: Programmet skall aktivt samverka med andra myndigheter och organisationer inom musikområdet.

Konstnärsnämnden samråder kontinuerligt med andra berörda myndigheter och organisationer om arbetet med att främja internationalisering.

Detta sker bland annat genom deltagande i Samrådsgruppen för internationella musikfrågor, som för närvarande består av följande myndigheter och organisationer: Konstnärsnämnden, Kulturrådet, Svenska Institutet, Utrikesdepartementet (FIM), Statens musikverk, Sveriges Radio och Export Music Sweden.

Utåtriktad verksamhet sker i samverkan med andra aktörer. Några andra exempel på parter som vi har dialog med är Föreningen Svenska Tonsättare, SKAP – Sveriges kompositörer och textförfattare, Musikcentrum Riks, Umeå2014, Svenska artisters och musikers intresseorganisation, Sveriges Yrkesmusikerförbund, Svenska Musikerförbundet m.fl.

UTVÄRDERING OCH UPPFÖLJNING

Mål: Kansliet ska fortlöpande informera sig om och analysera de insatser som görs med syfte att förbättra, utveckla och avrapportera programmet. I samarbete med nämndens övriga verksamhet ska former för uppföljning och återrapportering skapas.

HANDLINGSPLAN I PUNKTFORM

- Utveckla hemsida och information om programmet
- Delredovisa uppdraget till Kulturdepartementet den 1 mars 2014
- Följa upp verksamheten

Förslag till uppdrags- och måldokument för Konstnärsnämndens Internationella musikprogram

Konstnärsnämnden har fått regeringens uppdrag att utveckla former för internationellt kulturutbytet för musiken med fokus på komponister. Uppdraget löper under tre år. I den internationella skrivelsen (Skr. 2005/06:188) formulerades uppdraget som att Konstnärsnämnden skall föreslå lämpliga former för internationellt utbyte på olika områden med Iaspis som förebild. Målsättningen skall vara att stärka konstnärernas egna nätverk och möjligheter att skapa egna långsiktigt hållbara internationella kontakter.

Enligt regeringens internationella skrivelse skall målen för en internationell kulturverksamhet bl.a. vara att hög kvalitet, konstnärlig integritet, långsiktighet och ömsesidighet skall eftersträvas.

UR PROP. 2011/12:1 UTGIFTSOMRÅDE 17 S. 31

Internationellt kulturutbyte på musikområdet

Regeringen beräknar att 2 miljoner kronor årligen tillförs anslag 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer 2012–2014 för inrättandet av en struktur för internationellt kulturutbyte på musikområdet.

Konstnärsnämnden har en omfattande verksamhet för att främja konstnärernas internationalisering och nästan en tredjedel av ansökningarna om stöd till nämnden rör internationellt kulturutbyte.

Konstnärsnämnden ser ett behov av att stärka internationaliseringen för

upphovspersoner inom musiken genom att inrätta en struktur för internationellt utbyte liknande

Konstnärsnämndens internationella program för yrkesverksamma utövare inom bildkonst, design, konsthantverk och arkitektur, Iaspis och det internationella dansprogrammet. Stödet inom kulturpolitiken riktas i hög grad till beställare av musik som via ett uppdrag engagerar en komponist. Det finns ett stort behov hos komponisterna att själva utöka sina internationella kontakter och därmed fördjupa sitt konstnärskap och utvidga sin arbetsmarknad.

Uppdrags- och måldokumentet beslutades av Konstnärsnämndens styrelse den 29 maj 2012.

Uppdrags- och måldokument för musikens internationalisering vid Konstnärsnämnden

Utgångspunkter

De förordningar och regleringsbrev som styr Konstnärsnämnden är utgångspunkten för all verksamhet som sker inom myndigheten.

I förordning (2007:1199) med *Instruktion för Konstnärsnämnden* beskrivs myndighetens uppgift så här: Myndigheten ska i sin verksamhet integrera ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

I förordningen *Förordning (1989:500) om vissa särskilda insatser på kulturområdet* ges möjligheten för stöd till deltagande i internationellt kulturutbyte.

I Konstnärsnämndens regleringsbrev för 2012 beskrivs myndighetens mål som att genom olika typer av stipendier och bidrag öka möjligheten för kvalificerade konstnärer som lever eller verkar i Sverige att ägna sig åt sitt konstnärliga arbete och att vidareutveckla sitt konstnärskap.

Det är de yrkesverksamma komponisterna som skall stödjas av musikprogrammet för konstnärsutbyte. Programmet är i en treårig projektform och har därför något färre verktyg än de permanenta programmen inom bild och form samt dans. Nedan följer ett förslag till hur programmet kan formas utifrån de givna riktlinjerna.

Förslag: syfte, verksamhetsformer och beslutsordning

Konstnärsnämndens Internationella musikprogram (KIM) syftar till att skapa, utveckla och fördjupa komponisternas kontakter med utländska institutioner, enskilda professionella företrädare som exempelvis agenter, producenter och kritiker, med kollegor, publik och marknader och därigenom bidra till konstnärlig fördjupning och förbättrade arbets- och inkomstmöjligheter.

Internationellt kulturutbyte - stipendier

- Det viktigaste medlet för att utveckla dessa kontakter är det direkta ekonomiska stödet till komponister som erbjudits arbets- eller studiemöjligheter utomlands. Det kan även ske genom bidrag till initiativ från i Sverige verksamma konstnärer som vill bjuda in utländska kollegor för samarbeten. Eftersom direktstödet är centralt bör Internationella musikprogrammet arbeta med att utveckla detta och hitta former för att bättre ta vara på och nyttiggöra de erfarenheter som görs genom dessa utbyten.

Längre arbetsvistelser

- Genom att erbjuda längre studio/arbetsvistelser i utlandet i samarbete med framstående institutioner eller organisationer bidrar programmet till en fördjupad kontakt med konstområdet i respektive land.
- Programmet skall även initiera och stödja arbetsvistelser för internationella konstnärer i Sverige, i första hand med institutioner och organisationer av betydelse för landets komponister.

Internationella samarbetsprojekt

- Programmet skall samarbeta med befintliga organisationer och strukturer inom området för att genomföra projekt som ökar konstnärernas internationella nätverk och långsiktigt hållbara kontakter. Denna del av programmet kan även göras tillgänglig för en större krets än enbart komponister. När så sker kan det ske i samarbete med institutioner som har ett uttalat publikt uppdrag.

Samverkan

Programmet skall aktivt samverka med andra myndigheter och organisationer inom musikområdet.

Utveckling

Kansliet skall fortlöpande informera sig om och analysera de insatser som görs med syfte att förbättra och utveckla programmet. I samarbete med nämndens övriga verksamhet skall former för uppföljning och återrapportering skapas.

Beslutsordning

Styrelse

- Beslut som rör det internationella programmets mål, policy, budget och prioriteringar fattas av Konstnärsnämndens styrelse.

Arbetsgrupp

- Arbetsgruppen för musik fattar beslut om fördelningen av stipendier till? internationellt kulturutbyte inom programmet.
- Arbetsgruppen beslutar om fördelning av arbetsvistelser.

Kansliet

- Kansliet planerar och genomför självständigt det beslutade programmet inom ramen för tillgängliga resurser.
- Kanslichefen är beslutande i frågor verksamhet inom programmet inom ramarna för styrelsens beslut.
- Kansliet utvecklar inom styrelsens ramar arbetsvistelser för komponister utomlands och för utländska komponister i Sverige. Vid behov är referensgruppen en samtalspartner vid planering och genomförande av programmet.
- Kanslichefen beslutar löpande om internationella samarbetsprojekt på underlag från referensgruppen som då i sin bedömning kompletteras med två tjänstemän. Besluten delges löpande styrelsen och arbetsgruppen.

Referensgrupp

- En referensgrupp bildas med medlemmar från Arbetsgruppen för musik. Referensgruppen skall bestå av ordförande i arbetsgruppen som även representerar Konstnärsnämndens styrelse samt två andra ledamöter som arbetsgruppen utser själva. Referensgruppens roll är att bistå kansliet med sakkunskap i utveckling av programmet
- Referensgruppen tillsammans med två tjänstemän gör bedömningar av internationella samarbetsprojekt.